

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased in the UK (Mental Health Act 1983, 1990).

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The Department of Health (1999) has set out a strategy for mental health care in the UK. The strategy is based on the following principles:

• People with mental health problems should be treated as individuals.

• People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care.

• People with mental health problems should be given the opportunity to live in the community.

• People with mental health problems should be given the opportunity to work and to contribute to society.

• People with mental health problems should be given the opportunity to live a full and active life.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated with respect and dignity.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as equal citizens.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as individuals.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated with respect and dignity.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as equal citizens.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as individuals.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated with respect and dignity.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as equal citizens.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as individuals.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated with respect and dignity.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as equal citizens.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as individuals.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated with respect and dignity.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as equal citizens.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as individuals.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated with respect and dignity.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as equal citizens.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as individuals.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated with respect and dignity.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as equal citizens.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated as individuals.

• People with mental health problems should be given the opportunity to be treated with respect and dignity.

İLYAS BARUT • O Sızı Hep Yoklar

İLYAS BARUT 1969 Bandırma doğumlu. 2001 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Sine-
ma-TV bölümünden mezun oldu. *Bil ki Hayat Virâne* (İletişim Yayınları, 2014) adlı
bir kitabı daha bulunmaktadır.

İletişim Yayınları 2594 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 446

ISBN-13: 978-975-05-2355-7

© 2018 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2018, İstanbul

EDİTÖR Levent Cantek

YAYINA HAZIRLAYAN Duygu Çayırıcıoğlu

KAPAK Deniz Karagül

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Leylâ Tezer

BASKI Usta Ofset Ambalaj ve Matbaacılık · SERTİFİKA NO. 36070
Maltepe Mahallesi, Davuşpaşa Caddesi, Güven İş Merkezi, No: 83,
B Blok, 2. Kat 382-383, Zeytinburnu 34010 İstanbul, Tel: 212.565 44 32

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

İLYAS BARUT
**O Sızı
Hep Yoklar**

Selda 'ya...

Sabaha karşı Fetvane Sokak'ta çöpçüler genç bir kadın cesedi bulduğunda şehrin doğusundan başlayan beyazlık daha buraları aydınlatmamış, sokağın kedileri henüz uyanmamıştı. Köpekler de kapı içlerinde kıvrılmış, uyuyorlardı. Fırınlardan taze ekmek kokusu yükseliyorsa da bu ekmekler bakkallara daha varmamıştı. Sokakta geceden kalan karanlık alacaya dönmüştü ve birazdan her yanı saracak, içine biraz da mavinin karıştığı sabah beyazlığı kararlılıkla bu tarafa doğru yayılıyordu. Şehrin gürültüsü daha başlamamıştı; kuşların civıltısı, Boğaz'dan geçen gemilerin hışırtısı, gazete dağıtan, ekmek dağıtan araçların homurtusu bu ıssızlığın içinde yankılanıyordu. Başkomiser Fevzi Tek ve cesedin bulunduğu sokaktaki bir otelde kalan malulen emekli komiser Nusret Çakmak daha uyanmamıştı. Şehrin insanları, iyi bildikleri bir sokakta çöpçüler tarafından bir kadın cesedi bulunduğundan henüz habersiz, uykudaydı. Trafik ışıkları yanıp sönüyor, saati gelsin de karşıya geçsin diye bekleyen arabalı vapur, bu aralık sabahının hafif lodosundan başı döner gibi iskelede salınıyordu.

Başkomiser Fevzi Tek, yatak odasında telefon çaldığında üzerine bir yığın toprak atılmış gibiydi. Hafifçe kıpırdandı. Başında zonklayan ağrının gözlerini açarsa daha da derine yürüyeceğini anladığından olacak ki, kolunu örtünün altından uzatıp ahizeyi aldı, dinledi. Çıkardığı sesin bir mırıltı olduğunu anlayınca "Geliyorum," diye tekrar edip telefonu kapattı. Kalkıp giyinirken pencereden içeri dökülen soluk ışığa bakarak kendi kendine, "Cinayet var," derken karısının duymasını istedi belki de.

Belgin, yarısı uykunun içinde kalmış sesiyle, "Tamam canım, kolay gelsin," deyip bütün gecenin buğusunu savurup yatakta döndü. Her gün cinayet işlenmiyordu ki bu kentte; demek karısı uykunun o tatlı kollarındaydı ve ona söylediği şey, bir uğultu olup kulağında erimişti.

Fevzi Tek, giyinmesini tamamlayıp öpmek için Belgin'e eğilirken, aklına Nusret Çakmak geldi. Onunla buluşacaklardı ama bu durumda bekleyecekti artık. Ona haber gönderip gönderemeyeceğini düşünürken kadının bu ölgün ışıkta solgun görünen omzunu öptü.

Belgin, mırıltıyla, "Bugün elektriğin son günü, ödemeyi unutma," dedi.

Fevzi Tek, biraz daha o ılık yatakta olmayı dilemiş ya da Belgin'in bir şey daha söylemesini beklemiş gibi dikildi. Bir yandan da gece nerede olduğunu, ne zaman gelip yattığını düşündü ama bulamadı. Sonra odadan çıkıp portmantodan kabanını alarak dışarı fırladı. Kadın, dış kapının "çat!" diye kapanan sesi sanki bir işaretmiş gibi örtünün kalan kısmını üstüne çekeleyip başını yastığa daha da gömdü.

Fevzi Tek, Saat Kulesi'ni geçip otelin önünden yürürken başını binanın cephesine doğru kaldırdı ama durmadı, sokağın sonundaki hareketliliğe doğru ilerledi. Anonsu duyup da gelen ekip aracının mavi-kırmızı tepe lambası Nusret'in kaldığı otel odasının pencerelerine varamadan yanıp sönu-

yordu. Biraz ilerleyip de fotoğraf makinesi flaşlarının patlamadığını görünce olay yeri ekibinin daha gelmediğini anladı. Bu durgun sabahın ve yanıp sönen ışığın içinde hareket edenler ona uzak bir mevsimi, yaz mevsimini hatırlattı nendense. Bölgeye çevrilmiş şeridi kaldırıp geçtiğinde niye böyle düşündüğünü anladı. Bir açık hava diskosuna benziyordu bütün bu ışıklandırma. Ama onlar burada hiç eğlenmeyeceklerdi.

Yardımcısı Tuncay, Fevzi Tek'i görünce, yanına süzülüp kolunu koluna yanaştırdı, "Abi," dedi, benden duymuş olma der gibi, "boğazını kesmişler." Tuncay'ın polisliği gizli ajanlıkla karıştıran bu tavrıyla beraber bir filmin içine girmiş gibi hissetti. Bir, eline kahve tutuşturulması eksikti. Elini burnuna doğru götürüp yüzünü hafifçe Fevzi Tek'in omzuna doğru eğerek, "Çöpçüler bulmuş, bizimkileri aramışlar, en yakın ekip gelip çevirmiş, çöpçüleri de hemen kenara almışlar," diye devam etti Tuncay. Fevzi Tek'in gözü ekipler amiri Hayati'yi aradı bu karmaşanın içinde. Az ileride dikiliyordu. Yanına yavaşanın Tuncay değil de Hayati olmasını istedi bir an. Tuncay'ın çekelemesiyle çöp bidonuna yanaştığında içine bakmadan önce bir durdu. Alışamadığı bir şey varsa o da bir cesede, öldürülmüş bir insana bakmaktı. Çöpçüler, alındıkları kenarda, duvar dibinde dikiliyor, kendi aralarında mırıldanıyorlardı. Az ötelindeki, içinde taneler olan ıslaklığı görünce birinin –belki de cesedi ilk görenin– geceden yediği ne varsa kaldırırma çıkarttığını anladı. Gece ne yediğini hatta nerede olduğunu bile hatırlayamadı ama aynı şeyin kendi başına da gelmemesi için burnundan derin nefesler alıp verdi. Çöp kamyonunun yanıp dönen sarı ışığı, polis aracının mavi-kırmızı ışığına karışıyor, çöpçüleri tiyatro sahnesinde en dramatik anda duran aktörlere benzetiyordu.

Tiyatrolar, diskolar; aklı onu, olduğu yerden uzağa taşımaya çalışıyordu herhalde.

Her gün yaptığı işlerdenmişçesine bidona eğildi. Dengesini bozmak ister gibi göğsünde kaynayan asitli sıvıya rağmen bidonun başında dikilmeye devam etti. Sirtında beliren ürperme kollarına yayıldı. Tuncay, baktığı yere fenerini tutunca sanki yönlendirmek ister gibi dirseğine tutundu. Bir hayvan belgeselinde ceylanın boğazına yapışmış, gözlerini bize dikmiş aç leoparı anlayabilirdi ama bunu anlamıyordu. Daha dün nefes alan, yürüyen, birileriyle konuşan, bir başkasını öpen bir insan şimdi çirkin, şekli bozulmuş, işi bitip sahne arkasına atılmış bir kukla gibi yatıyordu. Uzun siyah saçları dağılmış, kanla beraber yüzüne, boynuna yapışmıştı. Elini burnuna götürüp kaldı bir zaman. Genç kadının donup kalmış, son lafını söyleyememiş ağzına baktı. Başka türlü bir ürperme yaladı sırtını. Tanıdığı, daha önce gördüğü biriydi sanki bu bidonun içinde kıvrılmış beden. Yüzüne bir daha baktı; aklında savrulan resimlerin içinden bir tanesi, onu gördüğü andaki resim bulanıklaşıp berraklaşıyor, bir türlü onunla karşılaştığı zaman parçasını ele vermiyordu. Sonra, burnu akmış da onu siliyormuş gibi elini sürtüp çekti hemen. Tuncay, kafasından geçen her şeyi duyuyormuş gibi suskun dikiliyordu yanında. Bir ezan yürüdü bu sabahın içine. Yeni uyanmış bir müezzinin o kalınca tatlı sesi sokağın içine doğru döküldü. Sokağın başındaki Yalı Camisi'nin cemaatinden geç kalmış olanlar hızlıca yürüdü bu yanıp sönen ışıkların içinde. Bir an durup merakla baktılar ama farz olan onları bekliyordu; oyalanmadılar.

Fevzi Tek, küçük fırçalarıyla bir yerleri süpürüp cımbızlarıyla gözle görülmeyen şeyleri toplayıp spreyleyeni püskürtürken, gelip de işe koyulmuş olan olay yeri ekibini izledi bir yandan. Bir yandan da yine elini burnuna götürüp başını omzuna doğru eğen Tuncay'ın mırıl mırıl anlattıklarını dinledi. Bir açık hava sineması belirdi yanıp sönen ışıkların çarptığı gözlerinde; disko, tiyatro yetmemiş gibi şimdi

bir de sinema çıkmıştı. Bir yazlık sinemanın göğünde, perdeye doğru uzanan ışık dilimlerinin üstünde parlayan yıldızları görmek ister gibi başını kaldırdı. Bir şarkı duymuş da eşlik eder gibi dudakları kıpırdadı. Az ötedeki çöpçüler, sarı-mavi-kırmızı yanıp sönen ışıkların içinde yürüyen beyaz giysili olay yeri elemanlarının hareketleri, içinde bir şeyleri ezdi nedense. Sokağın diğer ucuna, Nusret Çakmak'ın kaldığı otelin olduğu yöne doğru baktı. Sonra, onda aradığı tanıdıklığı bulmak ister gibi Hayati'yi aradı gene gözleri: İşte şurada, o küçük defterine duyduğu, gördüğü her şeyi not ediyordu. Tuncay, "Savcı geliyor," deyip kolunu dürtünce düşüncelerinden sıyrıldı, bir polis memurunun kaldırdığı şeritten başını eğmeden geçen, yüzüne kalın çizgilerin oturduğu ufak tefek adama doğru yürüdü. Yürürken, aklında çalan şarkı kırılıp döküldü sanki.

Fevzi Tek, kendini bütün bunlardan sıyrıp Nusret'in kaldığı otelin lobisine girdiğinde akşamüstüydü. Onu bekleyen Nusret ve Hürriyet'e doğru, kollarını özür dilemek ister gibi iki yana açarak yürüdü. Sanki unutulmuş da o gelince bütün ışıklar yakılmış gibi aydınlandı lobi. Bekleyenler, kalktılar. Fevzi Tek ellerini büyük büyük açıp bir şeyler anlatırken Hürriyet gözlerini ondan ayırmadı, Nusret ise başı önünde dinledi. Tatlı bir lodosun yaladığı sokağa çıkıp Fevzi Tek'in kapı önüne bıraktığı arabaya doluştular sonra. Nusret arabaya binerken, biraz geriye park ettiği Spring'e gözü kaydı. Terk edilmiş bir köpek gibi mahzun bakıyordu sanki.